

mti belső hírek

1961. szeptember. 8.

bb 1. rendelkezés az általános iskolai gyakorlati foglalkozásokat vezető pedagógusok tanfolyami képzéséről és főiskolai levelező oktatásáról

i vt/gk szb sr

1961. szeptember 8.

az oktatási reform irányelveinek megfelelően évről-évre több lesz az olyan általános iskolák száma, ahol gyakorlati foglalkozások is résztvesznek a tanulók. ebből adódóan a gyakorlati foglalkozások irányításához mind több kellő képzettséggel rendelkező pedagógusra van szükség. e probléma megoldását segíti a művelődésügyi miniszter rendelkezése, amely az általános iskolai gyakorlati foglalkozásokat tanító pedagógusok tanfolyami képzéséről és főiskolai levelező oktatásáról intézkedik.

a rendelkezés értelmében azok, akik a központi pedagógus továbbképző intézet és a fővárosi pedagógiai szeminárium gyakorlati foglalkozások vezetésére előkészítő négy éves nyári, illetve hároméves évközi tanfolyamait elvégezték, kötelesek vizsgát tenni, vizsgára bocsáthatók azok a hallgatók, akik négy, illetve három éven át rendszeresen résztvettek a tanfolyami képzésben. kivételesen vizsgaengedélyt kaphatnak azok a tanári, vagy tanítói oklevéllel rendelkező pedagógusok és érettségizett szakmunkások is, akik valamely általános iskolában a gyakorlati foglalkozást tanítják, tanfolyamot ugyan nem végeztek, de korábban szerzett üzemi vagy iskolai gyakorlati munkájuk, valamint elméleti ismereteik alapján vizsgára bocsáthatók.

a sikeres vizsgával befejezett tanfolyam elvégzéséről a hallgatók bizonyítványt kapnak, amely az általános iskolai ipari, illetve mezőgazdasági gyakorlati foglalkozások tanítására jogosít. a tanfolyami bizonyítvány birtokában a tanári, tanítói oklevéllel, vagy érettségi és szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező pedagógusok a pedagógiai főiskolákon - államvizsga után - műszaki vagy mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szakos tanári oklevelet szerezhettek. államvizsgára a működési helyhez legközelebbi pedagógiai főiskolán lehet jelentkezni, a tanfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány egyidejű felmutatásával. a pedagógiai főiskola igazgatója azokat a jelentkezőket, akik legalább féléves üzemi vagy mezőgazdasági gyakorlatot igazolnak, felmentheti az államvizsgát megelőző kétéves üzemi gyakorlat alól.

a pedagógiai főiskolákon műszaki vagy mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szakon, hároméves levelező oktatás keretében, egy szakos tanári képesítést szerezhettek azok a pedagógusok, akik valamelyik általános iskolában a gyakorlati foglalkozásokat vezetik. a levelező oktatásra - az iskola igazgatójának javaslatával - a megyei művelődésügyi, /fővárosi kerületi oktatási/ osztály útján kell jelentkezni. /mti/

bb 2. szeptember 20-a körül zárnak a kertvendéglők - két hét múlva téli kikötőbe vonul a kék duna étterem - télen is „ügyeletet tartanak”, a rómaiparti kisvendéglők - elkészült a vendéglátóipar őszi menetrendje

i ta/sze-lm vg

1961. szeptember 8.

a nyári szezon végén a vendéglátóipari vállalatok elkészítették az ugynevezett őszi menetrendet. a vendéglátóipari tröszt tájékoztatása szerint a fővárosi 79 teraszvendéglőt és 265 kerthelyiséget szeptember 20-a körül zárják be véglegesen. természetesen ha az időjárás már korábban rosszra fordul, hamarabb megkezdődik a téli szünet. a belvárosiak kedvenc táncos szórakozóhelye, a városkapu például szeptember 25-ig fogad vendégeket. a várkert-kioszk is szeptember 25-ig tart nyitva a lánchid mellett horganyzó kék-duna uszóvendéglőt e hónap 20-án a téli kikötőbe vontatják.

rövidesen bezárják a strandvendéglőket és a büféket is. a nagyforgalmu rómaiparti szórakozóhelyek már csak a strandszezon végéig árusítanak. a vendéglátóipar azonban gondolt azokra, akik az őszi vasárnapokon is szívesen keresik fel a dunapart kirándulóhelyeit: a rómaiparton működő kisvendéglők télen is „ügyeletet”, tartanak. pünkösdfürdőn, szentendrén, leányfalun és a többi üdülőhelyen a vendéglátóipar őszi-téli zárását szintén szeptember közepén állapították meg. a közkedvelt dunaparti strand étterem szeptember utolsó napjaiban zárja be kapuit, az evezős sörkert viszont a téli hónapokban is üzemel./mti/

--

bb 3. pontosabban méri a vizek sebességét és hozamát két magyar mérnök új találmánya

i ie-lm so

1961. szeptember 8.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet két mérnöke: kránitz lászló és muszkalai lászló újfajta műszert szerkesztett a víz áramlási sebességének mérésére. a vízsebesség mérésének „klasszikus”, világszerte elterjedt módszere nem pontos, mert a jelenlegi műszerek nem tudják követni a vízmozgás irányát, s így a megadott ponton átfolyó víz sebességét sem regisztrálhatják pontosan. az új, elektromos áttétellel működő műszer vízszintes és függőleges irányban is „beáll”, s így az áramlás mindenkori főirányának megfelelő, tehát a tényleges sebességet méri.

az új áramlásmérővel az eddiginél 10-15 százalékkal pontosabban lehet meghatározni a vizek sebességét, s így a vízhozamokat is. ennek a természetes vízfolyások, - folyók, patakok - vízhozam-mérésénél van nagy jelentősége.

/folyt.köv./

- 2 -

6.00

bb 3. / pontosabban méri a .... folyt./-lm

még fontosabb azonban az új műszer bizonyos műtárgyak megfelelő áramlási kialakításánál. így például a turbinák hitelesítésénél, ipari hűtőtavak, vagy szennyvíztisztító berendezések építésénél, a műszer segítségével az eddiginél pontosabban lehet biztosítani a legjobb hatásfokot, a leggazdaságosabb működtetést eredményező áramlási irányt.

a találmányként elfogadott műszer gyártását rövidesen megkezdik; az új magyar áramlásmérő iránt egyébként már külföldön is érdeklődnek./mti/

--

bb 4. ismeretterjesztő előadások fiataloknak

i lv/tm-lm sr

1961. szeptember 8.

a kisz budapesti bizottsága a tudományos ismeretterjesztő társulattal előadás-sorozatot indít fiataloknak. a múlt évben a kerületekben és a nagyobb fővárosi üzemekben már voltak hasonló kezdeményezések, kiváló előadók politikai, társadalmi, kulturális és technikai kérdésekről tartottak előadásokat.

a tapasztalatokat felhasználva, a kisz-bizottságok a művelődésügyünk illetékeseivel, a tit-el, az üzemi szakszervezeti bizottságokkal a télen „ifjúsági akadémia”, néven előadásokat indítanak. ifjúsági akadémiaikat szerveznek a középiskolákban, az iparitanuló intézetekben, az egyetemeken és a főiskolákon.

az ifjúsági akadémia hallgatói számára változatos programot állítottak össze: többek között művészetről, irodalomról, továbbá az atom tudományos felhasználásáról, a világűr meghódításáról, a mai ember világszemléletéről, a társasági viselkedés szabályairól, a divatról, az izlés fejlődéséről, illetve alakulásáról, az erkölcsről, valamint az igaz hazafiság kérdéséről.

az előadásokon dia- és kisfilmeket vetítenek, utána az ankéton megvitatják a témákat. az előadások megtartására neves tanárokat, tudósokat, művészeket és filozófusokat kérnek fel./mti/

6.10

- 3 -

KB

bb 5. vége az atlantiszi legendának - a halott világ helyett új születő kontinensre bukkantak a kutatók az atlanti óceánban

i tz/tm-lm vg

1961. szeptember 8.

a magyar geofizikusok egyesületének szimpóziumán Stegena Lajos kandidátus, az ötvös Loránd tudományegyetem geofizikai intézetének docense számolt be azokról a kutatásokról, amelyek végleg pontot tettek egy több évezredes szines álom után.

Évszázadokon át foglalkoztatta az emberi fantáziát, sőt a tudást is az a szép legenda, amelyet csaknem két és fél évezreddel ezelőtt a nagy görög bölcselő, Platon írt le egyik művében a kincses atlantiszról. Szerinte mintegy 11 ezer évvel ezelőtt az atlanti óceánban Héraklész oszlopain - a mai Gibraltáron - túl volt egy mesés sziget, akkor, mint a mai Kiszia és Líbia együttvéve: atlantisz. művelt lakói, akik nagy kikötők mögött, díszes templomok és paloták sorai közt éltek, ismerték már az aranyat és az ezüstöt. Ijjas, dárdás, vértes hadseregük Tyrreniát is elfoglalta és csak Athén - Platon hazája - győzte le őket. Egyszer aztán példátlan földrengések és özönvizek közepette atlantisz egyetlen éjszaka alatt mindenestől elsüllyedt a tengerben. így írta le Platon.

a mesés atlantiszt azóta sok dus képzeletű ember és sok tudós kereste, nem is egy helyen. az összes elképzelések közül azonban a legvalószínűbbnek az látszott, amely a legendás szigetet az ugynevezett közéatlanti hátság tájékára helyezte, messze bent az atlanti óceánban.

az utóbbi években azután ezen a körülbelül 2000 méter magas tengeralatti hegységen, amely egyébként földünk legnagyobb geológiai egysége, és egész hosszában vulkanikus természetű, korszerű geofizikai eszközökkel különböző vizsgálatokat végeztek. az egyik kutató intézmény például 38 expedícióval 550 talaj-mintát gyűjtött be a tengerfenékről, mások pedig külön is részletesen felkutatták az azori szigetek környékét. a radiokarbon módszerrel folytatott vizsgálatok azonban kiderítették, hogy a tengerfenéken minden ezer évben körülbelül egy centiméteres üledékréteg rakódik le, a felhozott minták viszont vastag - szinte mindenütt több méteres - bolygatatlan tengeri üledéket tartalmaztak. ez pedig azt bizonyítja, hogy legalábbis az utolsó néhány százezer évben itt szárazföld nem lehetett.

hasonló eredményre jutottak a régészek is. az utolsó tízezer év leletanyaga igen gazdag, de semmi bizonyíték nincs közte arra, hogy abban az időben valóban élt volna olyan művelt nép, amelyet Platon leírt. akkortájt Európa, Nyugat-Ázsia és Észak-Afrika - az akkor ismert világ - népei a kőkorszakbeli vadászok életét éltek. építkezésnek, aranynak, ezüstnek, fémfegyvereknek még csak a nyomait sem sikerült felfedezni.
/folyt.köv./

6.15

bb 5. / vége az atlantiszi...folyt./-lm

a tudomány tehát megdöntötte az atlantiszi mondát. de amikor az emberiség így szegényebb lett egy régi szép legendával, ezek a kutatások nagy mértékben előbbre vitték tárgyi tudásunkat. az atlantiszt kereső műszerek ugyanis bebizonyították, hogy a közép-atlanti hátság nem valami halott világ elsüllyedt maradványa, hanem ellenkezőleg, az egyik legfiatalabb földtani alakulás, amelynek szintje ma is állandóan emelkedik, s amikor egyszer - talán évmilliók múltán - felmerül majd a tengerből, újabb kontinensként válhatik az emberek millióinak hazájává. de különösen jelentősek ezek az eredmények számunkra azért, mert ami most a közép-atlanti hátság környékén lejátszódik, külföldi tudósok szerint is egy magyar geofizikai felfogásnak, az egyed-féle földtágulási elméletnek újabb bizonyítéka./mti/

--

bb 6. csapatostól lepték el a szőlők a sopron környéki szőlőket - a gazdák puskákkal, kereplőkkel riasztják a kártevőket

vid ká/j szb ká

1962. szeptember 8.

a soproni és sopron környéki szőlőkben 3 hét múlva kezdődik a szüret. a szőlősgazdák már felkészültek a közepesnek ígérkező termés betakarítására. a lisztharmat és a peronoszpóra ellen idejében védekeztek, és így jelentősebb kár nem esett. most viszont hatalmas seregély-csapatok veszélyeztetik az érő szőlőt. a falánk madarak egy-egy leszállás alkalmával többmázsa szőlőt pusztítanak el. a soproni szőlősgazdák most puskákkal és kereplőkkel felszerelve és rendszeres őrszolgálatot tartanak, hogy elriasszák a hivatlan szőlőkostolókat. /mti/

--

- 5 -

144

bb 7. eladta a talált személyi igazolványra bérelt készüléket - az értékesítésnél leleplezték

i bc/gg vm sr

1961.szeptember 8.

papp lászló tetőfedő és szigetelő komáromi munkahelye szállásának ajtajában személyi igazolványt talált. közvetlenül előtte vette fel fizetését, s miként korábban elhatározta, a pénzzel a fővárosba utazott. a talált személyi igazolvánnyal magnetofon-készüléket bérelt az egyik kölcsönző üzletben. a kölcsönzőjegyre az igazolvány tulajdonosának nevét írta. a készüléket néhány nap múlva egy műszaki bizományi üzletben eladásra kínálta, miután előzőleg leszakította róla a nyilvántartási számot. az alkalmazott gyanút fogott, s a csalót leleplezték.

a központi kerületi bíróság egy évi és három hónapi börtönre ítélte papp lászlót./mti/

bb 8. a szovjetunióból már naponta érkeznek a különböző vasanyagok és gépi berendezések a tiszavidéki vegyikombinátba

vid te vm ki

1961.szeptember 8.

a tiszavidéki vegyikombinát műtrágya gyárát szovjet tervdokumentáció felhasználásával magyar mérnökök tervezték. a gyárat - amelynek építését az elmúlt évben kezdték meg - a legkorszerűbben: előregyártott nagyelemekből, kohósalakból készülő falpanellokból, elő-és utófeszített főtartókból szerelik össze. a 31-es építőipari vállalat dolgozói igen rövid idő alatt elsajátították az új technológiát. az épületeknek a kialakításán jelenleg 15 vállalat dolgozói munkálkodnak. burkolják, üvegezik és festik a helyiségeket, szerelik a villanyt, a fűtéshez szükséges csőhálózatot, készítenek a gépalapokat.

a hatalmas műtrágyagyár gépi berendezéseinek 80 százalékát a szovjet ipar készíti. most, hogy a gyári építkezéseken jelentősen előrehaladt a munka, a szovjetunióból is megkezdtek a különböző vasalkatrészek és gépek szállítását tiszapalkonyára. a gyár új raktáraiba ma már szinte naponta érkeznek különböző vasanyagok és gépi felszerelések moszkvából, minszkből, szmolenszkből a kaukázus környékéről és más szovjet ipartelegepekről. a vagonokból eddig több mint kétezer tonna rozsdamentes vasanyag, acéllemez és különböző méretű cső került a raktárakba. ezekkel egyidőben ezer tonnánál jóval több gépi berendezést is szállítottak. a többek között pneumatikus kalapács, hosszgyalugép, különböző prések, saválló szivattyúk, tartályok és transzformátorok érkeztek./mti/

- 6 -

bb 9. mesterséges haltenyésztés a duna holt-ágaiban

vid so/j vm so

1961.szeptember 8.

a bajai új élet halászati termelőszövetkezet belterjes halgazdaságot létesít a duna holt-ágaiban. eddig csak a természetes vizeken halásztak, ahol a zsákmányszerzést nagyban befolyásolta a duna vízállása és a halak vonulása. a jövőben mesterségesen gondoskodnak a folyamatos halfogásról. a decsi és a szeremlei duna holt-ágaiban halastavat létesítenek. gátak és zsillipek építésével szabályozzák a halastavak vízmennyiségét és nemesponttal telepítik be ezt a területet. az építési munkákat rövidesen megkezdik, s mintegy 100.000 forintot saját erőből ruház be a termelőszövetkezet./mti/

bb 14. oxigéngyár építését kezdték meg csepelen

i tó/tr vm vg

1961.szeptember 8.

a csepel vas-és fémművek gyáregységeiben, elsősorban az elektroacélműben és a martin üzemben nagymennyiségű oxigént használnak fel. az oxigént eddig budafokról szerezték be, a nagymennyiségű palack szállítása azonban, különösen a téli hónapokban, igen nehézkes volt. az üzemek oxigénellátásának javítására most oxigéngyár építését kezdték meg a csepel művek területén. az üzemet olyan berendezéssel szerelik fel, amely óránként 100 köbméter oxigén előállítására alkalmas. a gyárat körülbelül egy év múlva adják át rendeltetésének.

az új gyárban készülő oxigén sem lesz azonban elegendő a csepel művek ellátására, ezért már készülnek az oxigéngyár távlati fejlesztésének tervei is. eszerint 1963/64-ben újabb 100 köbméterrel növelik az oxigéngyár teljesítményét, majd később körülbelül 300 köbméter kapacitású ipari oxigéngyártó berendezést is üzembe helyeznek.

az építkezés három szakaszos. először a 100 köbméter óránkénti teljesítményű berendezés készül el, mintegy 5 millió forint beruházási költséggel. a tervek szerint az újabb 100 köbméter kapacitású berendezés hárommillió forintba, az ipari oxigéngyártó üzem pedig 2 és félmillió forintba kerül majd./mti/

9.05

9.10

Levi

- 7 -

9.-
9.15 *Levi*

bb 15. örökléstani vizsgálatok a celldömölki járásban

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 8.

örökléstani vizsgálatok kezdődtek szeptemberben a celldömölki járásban. a budapesti embertani intézet antropológusai pápóc községben kezdték meg a munkát. a vizsgálatok célja annak megállapítása, hogy ezen a vidéken, ahol elég gyakoriak voltak a rokon-házasságok, történtek-e faji elváltozások./mti/

bb 16. megnyílt a bonyhádi tájmúzeum

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 8.

a bonyhádi múzeumbarátok két éve kezdték meg a járási székhely történelmi és népművészeti emlékeinek gyűjtését. a munkát csaknem az egész község segítette. érdekes gyűjteményt sikerült összeállítani a hajdani képfestők, takácsok, fegyverkovácsok, agyagművesek és fafaragók munkáiból. az 1948-49-es szabadságharc emlékeinek javarésze a perczel-család hagyatékából került elő. az anyagot a most megnyílt bonyhádi múzeumban helyezték el./mti/

bb 10. békevonat a szovjetunióba - fényképsorozat hazánk fejlődéséről kuba részére - az országos béketanács terveiből

i di/gk m sr

1961. szeptember 8.

az országos béketanácsnál tájékoztatták az mti munkatársát a magyar békemozgalom következő néhány hónapjának tevékenységéről, új vonásairól.

- az őszi-téli hónapokban csakugy, mint eddig, arra fordítjuk a legnagyobb gondot, hogy a városokban és falvakban széles körben, tíz-és tizezrek előtt ismertessük a nemzetközi élet, a világpolitika újabb eseményeit. folytatjuk békegyűlések sorozatát, tovább gyarapítjuk a népek közötti barátság gondolatát ápoló találkozókat. a hazafias népfront budapesti bizottsága folytatja majd a kezdeményezésünkre megindított külpolitikai ankétsorozatot. ezenkívül előadások hangzanak el arról, hogy merre tart napjainkban amerika. a külpolitikai ankétsorozat decemberi összejövetelén pedig a szovjetunió kommunista pártja huszonkettedik kongresszusának nemzetközi jelentőségét méltatják.

/folyt.köv.

9.20

925

- 8 -

/bb 10. békevonat.....1.folyt./vm

- javaslatot dolgozunk ki, hogy a jövőben különféle dokumentumfilmek vetítésével is színesítsük békeagitációinkat. tervbe vettük, hogy mintegy védnökséget vállalunk egy-egy olyan kiemelkedő film felett, amely a béke, a népek közötti barátság gondolatát fejezi ki magas művészi színvonalon. megemlékezünk a testvéri népi demokráciák nemzeti ünnepeinek évfordulóiról, az mszbt-vel együtt pedig közös programot állítunk össze a magyar-szovjet barátság ápolására. a béke világtanács javaslatára megemlékezünk többek között fridtjof nansen norvég sarkkutató és lomonoszov, a világhírű orosz tudós idejübről. a magyar írószövetség közreműködésével elkészítjük egy nemzetközi irodalmi est műsortervezetét, s résztvevőink ezek megrendezésében is. ugyanakkor szorgalmazzuk, hogy az ország valamennyi megyéjében tartsanak német irodalmi estet, amelyen mai és klasszikus német írók műveit szövegezzük meg. a csehszlovák kultúra kezdeményezésére pedig októberben csehszlovák és magyar művészek közreműködésével nemzetközi irodalmi estet rendezünk komáromban és komarnoban. elgondolásaink szerint ezzel egyidejűleg baráti találkozókra is sor kerül. komáromban száz csehszlovák művész és más személyiséget látunk vendégül. komarnoba pedig száztagu magyar küldöttség utazik.

- helyet kapott terveink között az is, hogy tíz vándorkiállítást indítunk utjára a testvéri szocialista országok fejlődésének bemutatására. a kubai köztársaság békemozgalmának kérésére pedig 25-30 képből álló sorozatot küldünk hazánk életéről ebbe a tengerentúli országba. végül érdemes megemlíteni, hogy októberben békevonatot indítunk a szovjetunióba, s ezzel több mint 300 segítő-társunk utazik, hogy megismerje a szovjet emberek életét./mti/

bb 13. több mint 30.000 disztárgyat készített kálmán istván somogyi népművész

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 8.

somogy megyében száz népművészt tartanak nyilván. a népművészeknek mintegy fele a faragás mestere. közülük tízen nyerték el a népművészet mestere címet. a somogyi faragómesterek közül két buzsa-ki népművész most angliai megrendelésre sakk-készletet farag, a többiek disztárgyakon dolgoznak. az egyik legtekintélyesebb köztük kálmán istván balatonfenyvesi népművész, aki már 1953-ban - tehát az országban is elsők között - kapta a népművészet mestere címet. kálmán istván több mint félszázaddal ezelőtt kezdett foglalkozni a fafaragással, mint urasági juhász. nagyapjától több cifrabotot örökölt, kezdetben azok motivumait utánozta, később azonban mind több önállósággal dolgozott. fél-évszázad alatt több mint 30.000 faragott disztárgy került ki a keze alól. több múzeum is vásárolt tőle. tulipános ládái például a moszkvai és a pekingi múzeumban is megtalálhatók.

az idős népművész az utánpótlás nevelésével is törődik. már tíz fiatal került ki keze alól./mti/

9.30

- 9 -

bb 11. üzembe helyezték csehszlovákiában az első magyar betonalj-gyárat - rövidesen újabb négyet szállítunk csehszlovákiának és egyet Iraknak

i sb/gg vm vg

1961.szeptember 8.

a drága vasuti talpfát helyettesítő feszített betonalj gyártásában világviszonylatban is figyelemreméltó eredményt ért el a magyar ipar. több országnak szállítunk korszerű betonalj-gyári berendezéseket, s a kedvező termelési tapasztalatok alapján a kgst magyarországot jelölte ki e berendezések gyártására. a komplex külkereskedelmi vállalat és az építésügyi minisztérium export fővállalkozói irodája eddig négy betonalj-gyárat szállított külföldre. az első már működik bulgáriában, a szovjetunióban kettőt építenek és most üzembehelyezték csehszlovákiában az ostrohi új betonaljgyártó berendezést.

csehszlovákia első magyar gyártmányu vasuti betonaljüzemében magyar mérnökök irányították a gépek szerelését és megtanították a csehszlovák munkásokat a berendezések kezelésére. néhány hétig magyar országon is tanulmányozták a csehszlovák szakemberek a lábatlani feszített vasbetonalj-gyár munkáját. így ostrohban már naponta ezer betonaljot készítenek, s a szigorú műszaki előírások ellenére is kifogástalan a gyártmány minősége, jóval kevesebb a selejt a szokásosnál. a szakemberek még a napokban megkezdődő 72 órás próbagyártással újra részletesen ellenőrzik a berendezéseket és csak ezután adják át hivatalosan az üzemet. a betonalj-üzem majd évente háromszázezer feszített betonaljot gyárt.

a magyar ipar rövidesen még négy betonalj-gyári berendezést küld csehszlovákiának, de nemcsak a szocialista országok, hanem más államok is szívesen vásárolják e korszerű gyárat. így Iraknak még az év végéig szállítunk egyet, amelyhez a betongyár és más segédüzem berendezéseit is magyarország készíti. ezenkívül szíria, ghana és argentin érdeklődik most feszített távvezeték-oszlopok termelésére is alkalmas betonalj-gyárak vásárlásáról./mti/

bb 22. parasztfiatalok iskolája a bácskai falvakban

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 8.

a termelészövetkezeti fiatalok általános műveltségének fejlesztésére a bácskai falvakban megszervezik a parasztfiatalok iskoláját. a két évfolyamos iskolán politikai, földrajzi, biológiai, fizikai és mezőgazdasági ismereteiket gyarapítják majd a résztvevők megismerkednek a szocialista-realista irodalom legkiválóbb hazai és külföldi képviselőivel. az őszi munkák után többek között garán, csávolyon, csátalján és sükösdön kezdődik meg az oktatás./mti/

- 10 -

9.40

10-

bb 12. újabb 250 hektár erdőt telepítenek a hanságban

vid so/j vm so

1961.szeptember 8.

a hanságban vízlecsapolással meghódított területek jórészt erdősitik. az idei gazdasági évben újabb 250 hektárt telepített a kisalföldi állami erdőgazdaság. eddig 2500 hektárt tesz ki az 1953 óta erdővel borított hansági táj, ez az ötéves terv végére 4200 hektárra emelkedik. gyorsan növő fafajtaikat - nyár-, fűz-, nyír-és égerfákat - ültetnek, amelyek néhány év alatt már anyagot szolgáltatnak a papir, a farostlemez gyártáshoz, illetve ceruzafa készítéshez.

a hanság erdősitésének előmozdítására új erdészetet is létesítettek. a gazdasági év elején kezdte meg működését moson-szentjánoson az északhansági erdészet, amely az erdőtelepítési munkán kívül bekapcsolódott a fakitermelésbe és az első ötéves terv időszakájában telepített hansági erdőkből csaknem 4000 köbméter fát adott a népgazdaságnak. ezt a fát részben a mohácsi farostlemezgyárnak, részben a csepeli papirgyárnak szállították.

a kisalföldi állami erdőgazdaság dolgozói már készülnek az október elsején kezdődő, jövő gazdasági évre, amikor további 250 hektár erdőt telepítenek a kisz táborok munkájával erre alkalmassá tett, hansági területen./mti/

bb 19. ünnepi hétre készülnek a matyóföldi szentistván tsz-községben

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 8.

a matyóföldi szentistván tsz-községben - a művelődési otthon kezdeményezésére - a községi tanács és a hazafias népfront szeptember végén ünnepi hetet rendez. a programban többek között képzőművészeti kiállítás, a matyóföldi községek énekkarainak hangversenye, és irodalmi est szerepel. jelentős esemény lesz a falumúzeum felavatása, valamint dr. erdei ferencnek, a magyar tudományos akadémia főtitkárának a szövetkezeti gazdaság feladatairól szóló előadása./mti/

bb 21. holdanként 30.000 forint bevétel paradicsomból

vid ká/j vm mi

1961.szeptember 8.

az ország egyik legnagyobb paradicsom-és paprikatermelő gazdaságában, a bodakajtori állami gazdaságban a száraz idő ellenére kiváló eredményeket értek el.

/folyt.köv./

9.50

10.02

- 11 -

/bb 21. holdanként.....1.folyt./vm

eddig 60 vagon paradicsomot szedtek le, s még körülbelül 10 vagonnyi termés várható, a paradicsom jórészét a hazai konzervipar dolgozza fel. a paradicsomtermesztés jövedelmezőségére mutat, hogy a gazdaság holdanként 30.000 forint bruttó bevételt ért el. a paprikaföldeken is jó a termés. eddig 40 vagon paprikát szedtek le, és még további 40 vagonnal várható, a holdankénti termésátlag 120-130 mázsa./mti/

bb 17. iskola lesz a várkastélyból

vid te vm ki

1961.szeptember 8.

az országos műemléki felügyelőség és a zala megyei tanács közös anyagi erővel, összesen hat és félmillió forintos költséggel, helyreállítja az egervári várkastélyt. az épületet iskolának használja majd a megyei tanács.

az országos műemléki felügyelőség kivitelező vállalatának dolgozói a napokban megkezdtek a várkastély több évig tartó helyreállítási munkáit. az épület külsejét és a kastélytoronyokat eredeti formájukban állítják helyre, az épület belsejét azonban már a mai követelményeknek megfelelően alakítják ki.

az építők a várkastély helyreállításánál ritkaságszámba menő építészeti módot alkalmaznak. az egész épület, átlagosan másfél méter vastag falakkal, facölöpökre épült. a várkastélyt ugyanis két és fél évszázaddal ezelőtt mocsár közepén emelték. a mocsár azóta feltöltődött, a talajszint mintegy két méterrel emelkedett, látszólag tehát ennyivel süllyedt az épület. az elkorhadt facölöpöket most rövid, vasbetoncölöpökkel cserélik ki. a betonékeléshez nagyteljesítményű, hidraulikus sajtológépeket használnak majd./mti/

bb 25. százezer forint értékű könyvvel egészíti ki a fejér megyei meszöv a községi könyvtárakat

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 8.

a földművelésszvetkezetek fejér megyei központja az idén csaknem százezer forintot költ a községi könyvtárak állományának gyarapítására. elsősorban mezőgazdasági szakmunkákat és más ismeretterjesztő könyveket vásárolnak a községi könyvtáraknak./mti/

10 .00

10.05

- 12 -

bb 20. szerelik a szovjet-magyar energiaösszeköttetés fontos berendezését, a sajszögedi transzformátorállomást

vid te vm ki

1961.szeptember 8.

sajszöged község határában épül a szovjet-magyar energiaösszeköttetés fontos berendezése a korszerű transzformátorállomás. ez az állomás fogadja majd a szovjetunióból érkező 220 kilovoltos, valamint a tiszapalkonyai, a borsodi és a tiszalöki erőművekben termelt 120 kilovoltos feszültségű villamos energiát. a magyar erőművekben fejlesztett áramot az állomáson 220 kilovoltra transzformálják fel és a szovjetunióból távvezetéken érkező szovjet árammal együtt továbbítják budapestre és szolnokra. a sajszögedi transzformátorállomáson át a szovjetunióból annyi áramot kapunk, mint amennyit a tiszapalkonyai hőerőmű jelenleg termel. így a szovjet segítség egy nagy erőművet pótol.

a sajszögedi transzformátorállomás építését tavaly kezdték meg. az építési és szerelési munkák mintegy 25 millió forintba kerülnek. a 31-es építőipari vállalat dolgozói eddig - a szakipari munkák kivételével - elkészítették a másfél méter magas vezénylőépületet, valamint a 110 - és 220 kilovoltos szabadtéri állomásokat. a munkákhoz több mint négyezer köbméter betont használtak fel.

az építkezések már annyira előrehaladtak, hogy megkezdtek a szabadtéri kapcsolók és vezénylőépület elektromos berendezéseinek szerelését.

a vezénylőépület központi fűtését két 6.300 literes boylerral oldják meg. a legkorszerűbb berendezést szerelik fel az esetleg előforduló transzformátor, olaj és egyéb tüzek eloltására. egy szerkezet segítségével 20 atmoszféras nyomással, a vizet köddé alakítják és ezzel a vízköddel szüntetik meg a tüzet.

a sajszögedi transzformátorállomáshoz a magyar szakaszon is gyors ütemben épülnek a távvezeték tartó oszlopok. az új létesítmény előreláthatólag a jövő év májusában fogadja, s továbbítja a szovjetunióból és a magyar erőművekből érkező villamosenergiát./mti/

bb 26. hat zeneiskolában több mint ezer zalai gyerek tanul

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 8.

zala megye két városán - zalaegerszegen és nagykanizsán - kívül zalaszentgróton, letenyén, bázakerettyén és lentiben működik zeneiskola. ezekben több mint ezer zalai gyerek tanul. a zene oktatásra járók nagyobb része termelőszövetkezeti tagok gyerekei./mti/

10.10

10.12

- 13 -

bb 18. ujjabb lápi mészbányát tártak fel kisvárda határában

vid ká/j vm mi

1961.szeptember 8.

a kisvárdai vár környékén a korábbi évek olajkutatásai közben lápi mésztelepekre bukkantak. a szikes talajok javítására kiválóan alkalmas anyagból eddig félmillió köbmétert szállítottak el az ország különböző vidékeire. a debreceni talajjavító vállalat folytatta a kutatásokat kisvárda határában, és nemrégiben ujjabb 60 holdas bányát tártak fel az ugynevezett daru-szigeten. itt az egyméteres rétegvasságu, 50 százalékos kalciumkarbonátot tartalmazó föld felett 50 centiméteres tözeg helyezkedik el, amely a homoktalajok kötő-és víztároló képességének javítására alkalmas. mésszel keverve a tözegtet nagyszerűen felhasználhatják a savanyu nyirségi futóhomok javítására. az ujj bányában kotrógépekkel, traktorokkal, földgyalukkal, dömperekkel és vontatókkal megkezdték a termelést. naponta mintegy 80 vasuti vagon raknak meg lápi mésszel.

az előzetes számítások szerint a kisvárda határában található, s még feltáratlan bányák anyagával mintegy 74.000 hold földet javíthatnak meg./mti/

bb 23. szalagrendszer a varrógépek karbantartásánál és a szabászatban

vid ki te vm mi

1961.szeptember 8.

a szegedi ruhagyárban eddig csak a ruhákat varrták futószalagon most azonban - az iparágban először - bevezették a szalagrendszert a gépek karbantartásánál és a szabászatban is. ehhez a korszerű üzemszerkezet a műszakiak elgondolása szerint a vállalat saját erőből alakította ki.

eddig egy-egy gépet teljesen egy dolgozó javította. ezt a munkát most műveletekre bontották és így egy karbantartó állandóan azonos alkatrészeket javít, nagy gyakorlatra tesz szert és lényegesen gyorsabban végzi a munkát. egy-egy gép generálózásának idejét ezzel husz óráról tizenyolc órára csökkentették.

az ujj, korszerű üzemszerkezetben elhelyezett szabászatot is szalagrendszerben szervezték meg a munkát. itt az ötvenes, százás rétegekben egymásra helyezett és előzőleg pontozással megjelölt szövetet vágógépekkel szabják ki. a ruhárészeket csomagba kötve ugyancsak szalag viszi a kisvasuti kocsikra, amelyek az anyagok az üzemszerkezetbe a varrószalagokhoz továbbítják. az ujj módszerrel aza anyagok utját mintegy harminc százalékkal megrövidítették és a szabászatot 15 százalékkal növelték a termelékenységét.

/folyt.köv./

10.30

10.45

- 14 -

/bb 23.szalagrendszer.....1.folyt./vm

az ujj munkaszervezési módszerek eredménye: hogy a szentesi ujj ruhagyár üzembehelyezése, az anyavállalatnál ujj munkaszalagok alakítása és a 120 ujj géppel növekedett géppáallomány sem tette szükségessé a létszám növelését a karbantartásnál és a szabászatban.
/mti/

bb 24. az eddigi legnagyobb arányu szőlő-és gyümölcsstelepitésre készülnek a baranyai mezőgazdasági nagyüzemek

vid ká/j vm mi

1961.szeptember 8.

a baranyai termelőszövetkezetek és állami gazdaságok az eddigi legnagyobbarányu szőlő-és gyümölcsstelepitésre készülnek. a szőlőstelepitésnél kizárólag a hagyományos borvidékeket fejlesztik, míg a gyümölcsstelepitéseket úgy irányítják, hogy a legalkalmasabb területeken alakítsanak ki ujj nagyüzemi gyümölcsösöket. megyszerte megkezdték a talaj forgatását, gondoskodtak elegendő szőlőoltványról, illetőleg gyümölcsfa-csemetéről. szőlőt kereken 500 holdon telepitenek a gazdaságok, s ebből 350 holdat a villány-siklősi történelmi borvidéken. gyümölcsfákkal mintegy 900 holdat ültetnek be, főleg a mecsek déli lejtőin és a siklós környéki lankákon. nagymértékben gyarapodik a bogyós gyümölcsösök területe: a szövetkezeti gazdák több mint negyedmillió köszméte, ribizke, málna és szamócatövet ültetnek el. az idei őszi és a jövő tavaszi telepitésekkel a megye nagyüzemi szőlőstelepe 2500 holdra, a gyümölcsösök területe pedig 5300 holdra növekszik./mti/

bb 32. elkészült nyíregyházán az első szövetkezeti lakóház - megalakult a lakásszövetkezet

vid te vm ki

1961.szeptember 8.

nyíregyházán elkészült szabolcs-szatmár megye első szövetkezeti lakóháza. a háromemeletes épületben husz, szobakonyhás, fürdőszobával, beépített konyhabutorokkal, vízszolgáltatással ellátott lakás van. az építkezés befejezésével egyidőben megalakult a lakásszövetkezet is. a tagok hetven százaléka munkás és műszaki értelmiségi dolgozó, többségük fiatal házaspár./mti/

bb 28. értékes katona józsef-émlékeket helyeznek el a kecskeméti irodalmi muzeumban

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 8.

kecskeméten - katona józsef szülővárosában - emlékbizottság gyűjti a drámaíró életére, munkásságára vonatkozó írásos és tárgyi emlékeket.
/folyt.köv./

10.40

10.45

- 15 -

/bb 28. értékes.....1.folyt./vm

a dokumentációs anyag elhelyezésére irodalmi muzeumot alapít a városi tanács. máris számos - a nyilvánosság által még nem ismert - katoná- emlék gyűlt össze. muzeumba kerül többek között az a színházi térkép, amelyet az író készített mérnöki pontossággal és nyújtott át elbírálásra a város hatóságának. megkerült a jeruzsálemi pusztulása című művének kézírata, valamint az az 1824-ben vezetett vadásznapió, amelyben katoná józsef szatirikusan jellemzi a vadásztársaságbeli főurakat. a muzeumban helyezik el a bánk bán első kiadását, az író fényképeit és az egyéb emléktárgyakat. összegyűjtik a bánk bán külföldön kiadott köteteit is. az emlékmuzeumot a drámaíró születésének 170. évfordulója alkalmából, november 11-én nyitják meg./mti/

bb 30. hétszázötvenen iratkoztak be a diósgyőri üzemi dolgozók általános iskolájába

vid te vm ki

1961. szeptember 8.

diósgyőrött, főként a lenin kohászati művek támogatásával, tavaly kezdte meg működését az üzemi dolgozók általános iskolája. már az első év igen jó eredménnyel zárult: ötszázharmincegyen tettek vizsgát, százötvennyolcan pedig elvégezték az iskola nyolcadik osztályát. az idén már hétszázötvenen iratkoztak be az iskola különböző osztályaiba. így a diósgyőri üzemi dolgozók iskolájának tanuló létszáma több mint kétszázal nagyobb a tavalyinál. a tavaly jól bevált módszer szerint délelőtt és délután is lesz tanítás, hogy a különböző szakmákban dolgozók is részt vehessenek az oktatásban. a nevelői kart két új tanerővel erősítették, s így további lehetőség nyílik az oktatás szakosítására. minden tantárgyból megszervezték a gyengébbek korrepetálását, s ebbe a munkába az új tanévben bevonják a jobb tanulókat is. az üzemi iskola tanulóinak előmenetelét szemléltető eszközökkel és más módon is támogatják a gyárreszlegek, műhelyek vezetői, mozgalmi szervei. az iskola vezetősége énekár és más öntevékeny művészeti csoportok szervezését is elhatározta. úgy tervezik, hogy önálló műsoros estek, rendezvények bevételeiből hozzájárulhatnak majd a szükséges iskolaszerek, a tanítást elősegítő szemléltető eszközök gyarapításához./mti/

bb 27. frontfejtés bauxitbányában - sikeres kísérletek a halimba 2. üzemben

vid te vm ki

1961. szeptember 8.

a bakonyi bauxitbányához tartozó halimba 2. üzemben schaffer henrik főmérnök irányításával a hazai ércbányászat történetében először sikerült frontfejtést kialakítani.
/folyt.köv./

10.53

11-

- 16 -

/bb 27. frontfejtés.....1.folyt./vm

a szénbányászatban ez a módszer már elterjedt, az itt szerzett tapasztalatokat azonban hasztalan próbálták alkalmazni a bauxitbányák jelentősen eltérő bányaviszonyaira. a néhány évvel ezelőtt megkezdett kísérletsorozat kudarccal zárult, mert a váratlan nehézségekkel nem tudtak megbirkózni. az ércbányászok továbbra is a hagyományos, úgynevezett pásztafejtéssel dolgoztak. a bauxitfalat két és fél méter széles sávokban szedték le és szakaszról szakaszra haladtak előre. a szűk, keskeny munkahelyen nehezen mozogtak a külföldről beszerzett, lengyel és csehszlovák gyártmányú bányagépek, s egy-egy „pásztaiban”, csupán két-három ember fért el. a gazdag ércvagyonot így szétszórt munkahelyeken jövesztették, s ezzel eleve kizárták a lehetőségek közül a központosított munka műszaki és gazdasági előnyeit.

a hazai ércbányászat első frontja száz méter mélyen épült ki a föld alatt, átlagosan 20-25 méter vastag bauxittelepen. a munkahely negyven méter hosszúságban, teljesen nyitott, szabad területe találkozik az ércfallal, csupán középen osztja ketté a szállítóvágat, amelyen a két szárnyon bányászott ércet továbbítják az aknához. a frontfal két végét a légvágatok határolják, s ezeken át bőségesen jut levegő a dolgozókhoz. az új módszer szerencsésen egyesíti azokat a követelményeket, amelyek mindeddig hiányoztak a bányászat műszaki „kellék-tárából”, így például jelentős, hogy a biztosító oszloprendszer a bányászok háta mögött áll, s nem zavarja a munkát, a rakodógépek pedig a kétszer huszméteres szakaszon akadálytalanul mozoghatnak. a frontban egyszerre 10-12 bányász számára teremtenek munkalehetőséget, s ez a termelékenységet növeli. a kedvező műszaki feltételeket kihasználva, a front naponta 1.3 métert halad előre, s 130 tonna ércet küldenek a felszínre. lehetőség nyílik arra is, hogy a rakodógépek mellett munkába állíthassák az úgynevezett szkrépereket, amelyek gazdaságosan helyettesítik a nehéz kézi lapátolást.

a frontfejtés bauxitbányászat elterjesztésének lehetőségeit most vizsgálják a mérnökök, bányamesterék./mti/

bb 35. a Lottó nyerőszámai:

vm ki

1961. szeptember 8.

a 36. játékhéten 3.928.609 Lottószelvény érkezett a sportfogadási és Lottó igazgatósághoz. egy-egy nyerőosztályra ennek megfelelően 1.473.228 forint nyereség jut. a petőfibányai sporttelepen mintegy háromezer néző előtt megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 18, 24, 63, 70. /mti/

11.15

11-5

- 17 -

bb 34. koszoruzási ünnepek bulgária felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából

t bc/ke szb

1961. szeptember 8.

bulgária felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából a budapesti bolgár nagykövetség tagjai, élükön jancso georgiev nagykövettel, valamint a budapesti bolgár kolónia képviselői pénteken délelőtti megkoszorúzták georgi dimitrovnak, a bolgár nép nagy fiának, a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának budapesti szobrát.

jancso georgiev nagykövet vezetésével a bolgár nagykövetség tagjai megkoszorúzták a szabadság téri szovjet emlékművet és a hősök terén a magyar hősi emlékművet is.

a koszoruzási ünnepeken megjelent dr. pesta lászló, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője, a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa. a szabadság téri emlékmű megkoszoruzásánál jelen volt. v.i. usztyinov, a szovjetunió budapesti nagykövete, s a nagykövetség több tagja is. /mti/

--

bb 31. élménybeszámolók a komárom megyei falvakban a szovjetunió mezőgazdaságáról

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 8.

komárom megyében a termelőszövetkezeti gazdák széleskörűen érdeklődnek a szovjetunió mezőgazdasági eredményei iránt. igen látogatottak a szovjet mezőgazdaságról szóló előadások, mostantól az ilyen jellegű előadásokon kívül a szovjet nép életével részletesebben is megismerkedhetnek a megye dolgozói. több képiállítást mutatja be például a szovjet falvak életét. filmvetítéssel kísért előadásorozatokon ismertetik a szovjet technika, elsősorban az ürktatás fejlettségét. a nagyobb közös gazdaságok az mszt megyei elnökségtől rendszeresen megkapják a szovjet mezőgazdaság eredményeit ismertető cikkeket. fejlődnek a személyes kapcsolatok is. az idén a megye szövetkezeti gazdáinak népes csoportja járt már a szovjetunióban. a tapasztalatokról széleskörűen beszámolnak a megyében a falusi magyar-szovjet baráti estéken. növekszik azoknak a termelőszövetkezeteknek a száma is, amelyeknek tagjai rendszeresen leveleznek szovjet mezőgazdasági dolgozókkal. /mti/

--

11.21

-18-

1140

Zseli

bb 33. elkészült 130 győr megyei község távlati terve - tanfolyamok a szövetkezeti asszonyoknak - sokrétűen dolgoznak a népfrentbizottságok

ö vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 8.

a hazafias népfrent bizottságai eredményesen, sokrétűen dolgoznak a megyékben.

a bács megyei járási bizottságok tervet dolgoztak ki, amelyek megvalósításával a falvak művelődését segítik, s hozzájárulnak a községek csinosításához, fejlesztéséhez. a népművészetéről híres kalocsa környékén például himző szakköröket szerveznek, szakemberek segítségével feldolgozzák a környék népszokásait, táncait, dalait. hozzájárulnak a nagyüzemi állattenyésztés és növénytermesztés jó módszereinek ismertetéséhez is. a népfrent műszaki bizottságai számos bekötőt, s más falusi beruházás tervét készítettek el társadalmi munkában. kunfehértón és kelebián például a hazafias népfrent kezdeményezésére tbc-körteremmel bővítik az egészségügyi intézményeket. a népfrentbizottságok munkáját mérnökök, orvosok, pedagógusok százai segítik. a járás legjobb szakembereinek támogatásával a téli hónapokban zöldségtermesztési és baromfi-tenyésztési tanfolyamot szerveznek a termelőszövetkezeti asszonyok. a közös gazdaságok fejlődését, eredményeit kiállításokon szemléltetik. a népfrentbizottságok is hozzájárultak ahhoz, hogy ebben az évben már majdnem 10 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a duna-tisza közén.

győr-sopron megyében a hazafias népfrent műszaki csoportja eddig 130 község távlati fejlesztési tervét dolgozta ki. a műszakiak a megyei tanács végrehajtó bizottságának irányításával a lakosság véleménye alapján alakítják ki mindenütt a faluközpontok tervét, a termelőszövetkezeti központok helyét, amelyek egyben a művelődés központjai is lesznek. egyidejűleg készítik a városok fejlesztésének távlati terveit is. sopronban például az elképzelésekről makettek készítették, s a terveket városrészenként megvitatják a lakossággal. a tervező mérnökök más városokban is ismertetik a lakossággal a városfejlesztési terveket.

a hazafias népfrent szolnok megyei elnöksége a német demokratikus köztársaság potsdam megyei nemzeti frontjával és a bolgár népköztársaság trnovo megyei hazafias arcvonalával épített ki kapcsolatot. levélben cserélik ki a jó tapasztalatokat. a potsdamiak például arról érdeklődnek, hogyan segíti a hazafias népfrent a szövetkezeti parasztság szocialista tudatának fejlődését, s a falusi népfrentbizottságok hogyan vonják be a lakosságot a községfejlesztési tervek megvalósításában. a potsdamiak ugyanakkor részletesen tájékoztatják a szolnok megyei népfrentbizottságot, hogyan harcolnak a német dolgozók a német békeszerződés megkötéséért. /mti/

--

11.45

1100

Zseli

- 19 -

11.45

1100

bb 29. az abaujszántói járás kicsi hegyi falvaiban estéknként már televízió mellett szórakoznak a dolgozó parasztok

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 8.

borsod megye abaujszántói járásának 29 községe van. közülük számos kicsiny hegyi falu, vagy a vasutvonaltól távolos település. ezt a területet a horthy-rendszerben „sötét abaujnak”, nevezték. az akkori földesurak csak vágyonuk növelésével foglalkoztak - a néppel nem törődtek.

a járásban a legutóbbi öt év alatt hat művelődési otthon nyitotta meg kapuit, amelyekben filmvetítések, ismeretterjesztő előadásokat, műsoros esteket rendeznek. a kulturális forradalmat a könyvtárakon kívül segítette a televízió is. ma már 23 községben - nagyjából kicsiny hegyi falvakban - van televízió, aminek műsorát estéknként tömegesen tekintik meg azok is, akik eddig még színházi előadást sem láttak.

öt év alatt hat iskola épült a járásban és négy községbe vezették be a villanyt. ma már a járásban csak négy olyan község van, ahol petróleum-lámpával világítanak. a járás dolgozóinak életszínvonal-emelkedését bizonyítja, hogy öt év alatt saját erőből és otp kölcsönből 591 ház épült fel, több mint 300 dolgozónak van motorkerékpárja, 22-nek pedig gépkocsija. a multban még a kerékpár is ritka volt. a járás székhelyén, abaujszántón 10 kádás fürdőt építettek. /mti/

--

bb 36. pénteken sok szőlő érkezett a fővárosba

1 n.j./j szb so

1961. szeptember 8.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 142 vagon és 118 tehergépkocsi áru futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 54 vagon burgonya, 9 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 7 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 19 vagon zöld- és fehérpaprika, 5 vagon paradicsom, 2 vagon vegyes zöldség, 5 vagon szilva, 6 vagon alma, 7 vagon szőlő, 16 vagon görögdinnye, 5 vagon vegyes gyümölcs, 3 vagon tojás és 1 vagon vágottbaromfi.

a szőlő-felhozatal napról napra emelkedik. pénteken 7 vagon és 48 tehergépkocsi csemege- és étkezési borszőlő került forgalomba. az állami élelmiszerboltok az 1. osztályú csemegezőlőt különként 9, a sárfehér szőlőt 6.50, az étkezési borszőlőt 6, az othellószőlőt pedig 4.50 forintért árusították. a salátánakvaló uborka árát különként 1.70, a görögdinnye árát pedig 1.20 forinttra szállították le.

megjelent a piacon a papírzsákba csomagolt ella-burgonya, amely zsákonként 10 kilógrammos súlyban, 18 forintért kerül forgalomba. a papírzsákba csomagolt vöröshagymát 5 kilógrammos súlyban 14.50 forintért adják. /mti/

--

11.53

12 -

Zel

- 20 -

bb 37. megérkeztek a román bábművészek

t v/tr vm mi

1961. szeptember 8.

pénteken reggel megérkeztek hazánkba a bukaresti tandarica báb-színház művészei. a román művészeket a nyugati pályaudvaron nagy endre, a művelődésügyi minisztérium színházi osztályának vezetője, szilágyi dezső, a magyar állami bábszínház igazgatója, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több munkatársa fogadta. ott volt a pályaudvaron vasile moldovan, a magyarországi román nagykövetség kulturális tanácsosa is.

a tandarica bábszínház együttese - amely az 1958-as bukaresti bábfesztiválon aranyérmeket nyert - tíz napot tölt hazánkban és ezalatt az idő alatt 18 alkalommal lépnek a magyar közönség elé. a 31 tagú társulat szeptember 9-én délután a néphadsereg központi tiszti házában téli helyiségében mutatkozik be először a közönségnek a fuj de fáj doktor című gyermekmússal, majd este ugyanott a mister x, avagy az ötujju kéz című felnőtt előadásával. a vendégművészek vidékre is ellátogatnak: szeptember 13-án sztalinvárosban 18-án pedig szolnokon vendégszerepelnek a kiskakas szerencséje című gyermek- és a humor a zsinegen című felnőtt marionett műssal. /mti/

--

bb 38. időjárásjelentés

tm szb

1961. szeptember 8.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 8-án, pénteken 13 órakor:

felhőátvonulások

észak- és dél-európa időjárásában nagy különbségek mutatkoznak. így európa északi felében hűvös, szeles az időjárás és többfelé vannak esők, addig dél-európában tart még a nyári száraz, meleg idő. tegnap a legmagasabb hőmérséklet moszkvában 9, stockholmban 11, berlinben, londonban 16, párizsban 20, bécsben 24, budapesten 27, rómban 29, belgrádban 30, bukarestben 33 fok volt. hazánkban tegnap délelőtt indult meg a felhősödés. délután és éjjel sokfelé esett az eső. a csapadék mennyisége ma reggelig az ország nagy részében még jelentéktelen volt, de a dunántúli nyugati felében 10-15, kőszegen 23, sopronban 27 milliméter eső hullott. a hőmérséklet még országszerte 26-30 fokra emelkedett. éjszaka a levegő a tiszántúlon 14-17, máshol 11-14 fokra hűlt le. a napsütés időtartama az északnyugati megyékben csak 4-8, az ország többi részében 7-11 óra volt. a délelőtti sokfelé folytatódott az eső és a beáramló hűvösebb légtömegek hatására csak 13-16 fok volt a hőmérséklet. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 21-6 fok volt, a sokévi átlagnál 3-1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete 19 fok.

/folyt.köv./

13.45
14.45

-21-

bb 38. /időjárásjelentés folyt./- szb

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többhelyen kisebb eső. mérsékelt délnyugati, nyugati, később megélénkülő északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 16-20 fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: mérsékelt délnyugati, az esti órákban megélénkülő és északnyugatra forduló szél. felhőátvonulások, időnként esővel. a hőmérséklet napnyugtakor és hajnalban 14 fok körül lesz.

a duna vizállása ma reggel 202 centiméter. /mti/

..-

bb 39. rövidesen tárgyalások kezdődnek a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés további kiszélesítéséről

i sz/tr vm vg

1961. szeptember 8.

magyarország és bulgária között a háború előtt nem volt számottevő kereskedelmi forgalom 1938-ban. magyarország behozatalának 0.8 százalékát képezték a bolgár áruk, a bulgáriába szállított exportcikkek pedig az ország kivitelének csupán 0.1 százaléka volt. a bulgáriából származó import 80 százalékát a dohány jelentette exportunkban pedig mintegy 70 százalék arányban volt a gép-és egyéb vas-fém gyártmány.

országaink között szorosabb gazdasági kapcsolat csak a felszabadulás után bontakozott ki. az első árucsereforgalmi és fizetési megállapodást 1947-ben kötöttük meg bulgáriával, s az ezt követő években a forgalom erőteljes fejlődésnek indult. 1954-ben hosszulejratu szerződést is kötöttünk, amelynek értelmében több teljes gyárberendezést, köztük kisebb vízierőműveket is szállítottunk és műszaki segítséget nyújtottunk a bolgár népköztársaság iparának. az 1957 június 10-én aláírt magyar-bolgár párt-és kormánynyilatkozat lehetőséget nyújtott az országaink közötti árucsereforgalom kiszélesítéséhez. a magyar párt-és kormányküldöttség 1958. évi szófiai látogatása szintén kedvező feltételeket teremtett ahhoz, hogy az akkor érvényben levő 1958-1960-as évekre szóló hosszulejratu szerződést bővítsük. a tárgyalások eredményeként 1959-ben a magyar-bolgár kereskedelem nagymértékben fokozódott és ekkor már elérte az 1950 évinek a kétszeresét. árucserénk ugrásszerű fejlődése egyébként törvényszerű volt, a bolgár párt-és kormány felhívására ekkor láttak hozzá a bolgár dolgozók ahhoz, hogy 1960-ig, három év alatt, teljesítsék ötéves tervük főbb pontjait. mint ismeretes, ez sikerült és ha szerény mértékben is, de ebben a magyar áruszállítások is a bolgár dolgozók segítségére voltak.

/folyt.köv./

14.30

14.37 *[Handwritten signature]*

- 22 -

bb 39. /rövidesen... folyt./- szb

a két országban végbement ipari fejlődés újabb és újabb áruk cseréjére adott módot. a most érvényben levő, 1961/65. évekre vonatkozó hosszulejratu szerződés értelmében sokféle fontos ipari alapanyagot vásárolunk bulgáriából. 1952/1953-ban kezdődött meg bulgáriában a szinesfém bányászat, s az új iparág termékeiből ólmot, horganyt, kadmiumot kapunk, ezenkívül importálunk nyersolajat, szenet és különböző vegyi terméket. az ipar készítményeiből évente többszáz vasuti teherkocsit szerzünk be a máv számára. sok gyárunkban megtalálhatók a bolgár gyártmányu elektromos futódaruk és az üzemek belüli szállításoknál jól bevált elektromos tartók. vásárolunk bolgár szerszámgepeket is, ezek főként mezőgazdasági, gépjavitó és más karbantartó műhelyekben dolgoznak.

a bolgár népköztársaságba irányuló kivitelünkben legjelentősebbek a gépi berendezések, híradástechnikai cikkek, műszerek, s mi is szállítunk ipari alapanyagokat, hengerelt árut, alumíniumot, olajtermékeket.

a bolgár párt- és kormányvezetők ez év nyarán tett budapesti látogatásuk alkalmával ismét megvitatták a gazdasági és kereskedelmi együttműködés alakulását és megállapították, hogy mindkét részről nagy lehetőségek vannak az együttműködés kiszélesítésére. ennek nyomán rövidesen megkezdődnek a tárgyalások a két ország közötti gazdasági és műszaki tudományos együttműködés további kiszélesítéséről. /mti/

..-

bb 40. négyszázhetven első éves hallgató a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid fm/ke sz b fm

1961. szeptember 8.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem karaira az idén 470 első évest vettek fel, s velük együtt mintegy 1.800-ra növekedett a hallgatók száma. az egyetem és a kisz vezetősége gondoskodik arról, hogy a „golyák”, megismerkedjenek az egyetemi szokásokkal, renddel, s minél otthonosabban érezzék magukat új környezetükben. előadást tartanak részükre az egyetem történetéről, az egyes karok működési rendjéről, a diákokonok szokásairól, a kisz életéről. megismertetik velük miskolc város történetét, fejlődését, filmet vetítenek részükre az egyetem életéről, majd klubesten és bükki kiránduláson, tábortúzon vesznek részt. /mti/

..-

14.45

14.50 *[Handwritten signature]*

- 23 -

bb 41. a gyerekeknek is a többrészes ruhát ajánlják a divattervezők - gyapjuhatásu nehéz selymet, új műselyemanyagokat és terlisztet is felhasználnak a tavaszi kollekcióhoz - bemutatták a tavasszal forgalomba kerülő konfekcióruhák modelljeit

t sz/gg szb vg

1961. szeptember 8.

pénteken a ruhaipari tervező vállalatnál bemutatták a kereskedelem képviselőinek az első negyedévből gyártandó, tehát a tavaszra forgalomba kerülő ruhák modelljeit. a több mint négyszáz ruhából álló tavaszi kollekció legjellemzőbb darabjait, - 110 öltözéket - láthatták a bemutató részvevői. a tavaszi divat a szolid vonalak és üde színek összhangját képviseli. a divattervezők leginkább a buzakéket, a fehér árnyalatokat: a krétafehéret és a piszkosfehéret, a rózsaszínt, a kamilla-sárgát és a paprika pirosat favorizálták. a ruhákhoz felhasználták a textilipar legújabb termékei közül a kőlfőféle tweedeket, a fehéreres felületi, ugynevezett flirós bolyhos szöveteket, a terlisztet, a gyapjuhatásu nehéz-selymeket és sok egyszínű, áttört jellegű műselyemanyagot is.

a női ruhák többsége kétrészes volt és ugyancsak többrészes öltözékeket ajánlottak a divattervezők a gyermekek számára is. a kis szoknyákhoz kabátkákat, hozzáillő bluzokat, vagy mellényeket mutatnak be, s ehhez hasonlóan a kisfiúknak is teljes összeállításokat, többnyire ingkabátos öltönyöket készítettek.

a férfiruhák két-három, vagy négy gombbal készültek, a zakók enyhén karcsúsított formájuk, hosszú hasitékkel, s ezt oldalt, vagy hátul helyezték el. a nadrágok felhajtó nélküliek. a felöltők lezserék, sportos jellegűek, de mindemellett olyanok, hogy nemcsak sportoláshoz, hanem egész nap is hordhatók. /mti/

--

bb 42. tízezer és huszezer köbméteres henger alakú gáztartályok épülnek a tiszavidéki vegyikombinátban

vid te szb ki

1961. szeptember 8.

a tiszavidéki vegyikombinát műtrágyagyárában újabb gáztároló tartályokat építenek a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár dolgozóival. a kétszáz ezer légméteres ammóniák előállító üzem mellett már megkezdtek a tízezer köbméteres henger alakú tartály szerelését. a 31 méter magas és 26 méter átmérőjű gáztároló építéséhez 340 tonna különböző méretű vasszerkezetet és lemezt használnak fel. az egyösszegű utalványozással dolgozó szerelőknek a hárommillió forintos beruházással épülő tartályt a szerződés szerint 1962 augusztusában kell átadniuk. a győriek azonban vállalták, hogy a határidőt egy hónappal megrövidítik.

pénteken elkészültek a huszezer köbméteres gáztartály beton-alapjai és a jövő héten itt is hozzáfognak a szereléshez. a két tartályban ammónia és konvertgázt tárolnak majd. ezekből a gázokból készítik, különböző vegyi eljárásokkal, a mezőgazdaság részére nélkülözhetetlen nitrogén műtrágyát. /mti/

- 24 -

15.05

15.10 *1961*

bb 43. a vihasarki állami gazdaságok munkájáról tanácskozott az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 8.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja pénteken gyulán ülésezett. megvitatták a vihasarki állami gazdaságok eredményeit és időszerű tenniavalóit. az állami gazdaságok munkájáról, eredményeiről ivanics jeno, a békés és csongrád megyei állami gazdaságok igazgatóságának főagronómusa tájékoztatta a képviselőket. elmondotta, hogy az állami gazdaságok fennállásuk óta ebben az évben érték el a legmagasabb gabonatermesztési eredményeket. békés és csongrád megyében 27.000 hold átlagában 18,6 mázsa búzatermést takarítottak be, de felsőnyomáson, gyulán és még néhány gazdaságban holdanként 20-23 mázsa t is elértek. a vihasarki állami gazdaságok egészében kombájnokkal takarították be a kenyér- és takarmánygabonát, s július 25-re zsákba került az utolsó szem gabona is. megkezdtek az őszi munkákat: kiváló minőségű magágyba vetik a magashozamu külföldi búzákat, a világhírű bankuti búzát és az egyéb őszi kalászoszt.

a felszólaló képviselők felhívták az állami gazdaságokat, hogy az eddiginél több segítséget nyújtsanak a körzetükben levő termelőszerkezetek minden munkájához. a tanácskozáson résztvett és felszólalt szobek andrás, az elnöki tanács tagja és klaukó mátyás, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára is. /mti/

--

bb 44. kínai grafikusművész kiállítása

t s/gk szb sr

1961. szeptember 8.

a kulturális kapcsolatok intézetének kiállító termében hincz gyula kossuth-díjas, a magyar iparművészeti főiskola főigazgatója pénteken megnyitotta a jelenlevő ku jü-an kínai grafikusművész kiállítását. a megnyitón megjelentek a művelődésügyi minisztérium a kulturális kapcsolatok intézetének képviselői. ott volt szie fung, a kínai nagykövetség tanácsosa, lu pej-je nagykövetségi másodtitkár, a koreai és mongol nagykövetség kulturális attaséja. /mti/

--

bb 45. mezőgazdasági ujitó kiállítás nyílt debreceben

vid so/j szb so

1961. szeptember 8.

pénteken délelőtt a medosz rendezésében mezőgazdasági kiállítás nyílt debrecenben. a hajdu-bihar megyei állami és tangazdaságok, gép-állomások és erdőgazdaságok, valamint a talajjavító vállalat üzeméből közel 100 ujitást mutatnak be a látogatóknak, részletes leírással, fényképekkel és a megtakarítás eredményével. jelentős ujitásokkal szerepel a kiállításon az ebesi állami gazdaság, a derecskei, püspökladányi, berettyóújfalui gépállomás.

hajdu-bihar megye mezőgazdasági üzemében tavaly 766 ujitási javaslatot terjesztettek be, 285-öt fogadtak el, s ezeknek a megtakarítási értéke több mint 850.000 forint. /mti/

--

- 25 -

15.35
16.35

bb 48. a mezőgazdasági szakmunkásképzés tapasztalatairól és feladatairól tanácskoztak a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián

vid so/j szb so

1961. szeptember 8.

pénteken délelőtt a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottsága és a megyei tanács mezőgazdasági osztály rendezésében a mezőgazdasági szakmunkásképzés tapasztalatairól és feladatairól tanácskozást tartottak a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián. a tanácskozásra meghívták a megyei állami gazdaságok, termelőség-kezelők vezetőit, mezőgazdászokat, a mezőgazdasági szakmunkásképzéssel foglalkozó szakembereket.

a tanácskozáson dr. varga jános egyetemi docens, a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia igazgatója tartott előadást a mezőgazdasági szakmunkásképzés megyei helyzetéről. győr megye területén tavaly 2 helyen volt szakmunkásképzés. az egyik helyen, dunakilitin már be is fejeződött, és a tanfolyam szarvasmarhatenyésztést tanuló hallgatói valamennyien sikerrel tették le a mezőgazdasági szakmunkás vizsgát. ezzel egyidőben 19 növénytermesztési és állattenyésztési szakkör működött, ahol már a mezőgazdasági szakmunkások képezhették tovább magukat, a szakkörök vezetői mindenütt a megye ismert mezőgazdasági vezetői, a mezőgazdasági közép- és felsőoktatási intézmények tanárai voltak. az elmúlt egy év alatt a megye területén ezren végezték el az ezüstkalászos tanfolyamokat, s így ma már a termelőszövetkezetekben három és fél - négyezerre tehető azoknak a gazdáknak a száma, akik ezüst- vagy aranykalászos tanfolyamot végeztek.

a megye mezőgazdasági szakemberei a jövőben arra törekednek, hogy minél több tsz alkalmazzon mezőgazdasági tanulót. /mti/

..-

bb 46. erdész-vadász-turista találkozó a lajos forrásnál

i so/j szb so

1961. szeptember 8.

az országos erdészeti főigazgatóság, a magyar vadászok országos szövetsége és a magyar természetbarát szövetség szeptember 9-én és 10-én /szombat délután és vasárnap/ erdész-vadász-turista találkozót rendez a pilis hegységi lajos forrásnál.

a találkozó ankéttal kezdődik, amelyen megbeszélik a közös problémákat, nevezetesen az erdők tűzvédelmét és a faállomány védelmét. vasárnap a ságvári menedékház körüli erdőkben ismertetik az erdészetek munkáját. /mti/

..-

bb 47. veszprém megy bányaiipari címmel kiállítás nyílt veszprémben

vid te szb ki

1961. szeptember 8.

a veszprémi bakonyi múzeumban pénteken hidasi istván, a közép-dunántúli szénbányászati tröszt kossuth-díjas igazgatója megnyitotta a veszprém megye bányaiipara című kiállítást, amelyen a szén-, az érc- és az ásványbányászat köréből több mint négyszáz kövületet és kőzetmintát mutatnak be.

/folyt.köv./

16.00

16.40

- 26 -

bb 47. /veszprém megye... folyt./- szb

nyomon kísérhetik az érdeklődők az alapanyagok átalakulását is, mert a feldolgozó üzemek kiállították a szénből, bauxitból, mangánból és az ásványokból készített végtermékeket. a látogatók nagy érdeklődéssel szemlélik a bányászati berendezésekről készített modelleket. többek között teljes szkip-aknát, különféle szivattyuberendezéseket és a dudari bánya földalatti munkahelyeinek pontos, kicsinyített mását állították ki. /mti/

..-

bb 49. társadalmi szerződés,, a lakosság önkéntes munkafelajánlásairól pest megyében

i vid hné szb fm

1961. szeptember 8.

pest megye lakosai az elmúlt évben mintegy 12 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek, s az idén ennél is többet ajánlottak fel. az önkéntes községfejlesztési tevékenység azonban mind- eddig szervezetlen, alkalomszerű volt, a különböző intézmények akciói sokszor keresztezték egymást és emiatt előfordult, hogy a munkára jelentkezőket nem tudták célszerűen foglalkoztatni. most változtattak a helyzeten: a különféle szervezetek és intézmények a jövőben - az egyéni és a kollektív munkafelajánlások alapján - „társadalmi szerződést,, kötnek a hazafias népfronttal. ennek alapján a helyi tanácsok községfejlesztési állandó bizottságai pontosan nyilvántartják és egyeztetik a felajánlásokat. így a tanácsok tervszerűen számolhatnak a lakosság önkéntes segítségével, megfelelően irányíthatják és foglalkoztathatják a társadalmi munkásokat. /mti/

..-

bb 50. tanévnyitó a szarvasi felsőfoku óvónőképzőben

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 8.

a szarvasi felsőfoku óvónőképző intézetben pénteken tartották a tanévnyitó ünnepséget. tóth lajos igazgató mondott ünnepi beszédet. a 80 éves hallgató a minta-óvoda növendékei köszöntötték. az intézetben az új tanévben összesen 150 nappali tagozatu és mintegy 200 levelező hallgató szerzi meg az óvónői diplomát. /mti/

..-

bb 51. sok üzletben még mindig nem orvosolják a vásárlók jogos panaszait - szétfeszített alkalmi ruha, „minőségi kabátiszövet,, rossz víztartály és villanyborotva a bürokrácia utvesztőiben - kereskedelmi szakemberek és boltvezetők értekezlete a reklamációk gyors elintézéséről

i ta/tr szb vg

1961. szeptember 8.

fontos értekezlet zajlott le pénteken a belkereskedelmi minisztériumban. a minisztérium panaszirodájának, a budapesti állami kereskedelmi felügyelőségnek és a fővárosi tanács iparcikk-kereskedelmi irodájának vezetői csaknem 100 fővárosi boltvezetővel közösen arról tárgyaltak, hogy miképp egyszerűsítsék és gyorsítsák a vásárlók panaszainak elintézését.

/folyt.köv./

16.08

16.47

- 27 -

bb 51. /sok üzletben még mindig..... folyt./- szb

amint elmondták, napontaországszerte sokszáz vevő tér vissza a boltokba panasszal. Leggyakrabban az új áru rejtett hibái miatt reklamálnak, de sokszor a helytelen használat miatt tönkrement készülékeket akarják kicseréltetni. a szaküzletekben az eladók, sőt a boltvezetők is gyakran elzárkóznak a panaszok orvoslása előtt és más felettes szervekhez küldik a vásárlót. így nem egyszer egy-egy jogos panasz hónapokig vándorol a bürokrácia utvesztőjében. az állami kereskedelmi felügyelőség ezért sok szaküzletben, nagykereskedelmi vállalatnál és javító szolgálatnál megvizsgálta, hogyan intézik a vásárlók jogos panaszait.

a vizsgálatok során többek között megállapították, hogy legtöbbször a boltok vezetői nem tartják meg az utasításokat. gyakran előfordul, hogy a jogos reklamációt elutasítják és így a vásárlót mintegy arra kötelezik, hogy panaszával a nagykereskedelemtől, vagy az iparnál jelentkezzen. sokszor kézenfekvő rögtön megállapítható hibával is a minőségellenőrző intézethez küldik a vevőt és csak az intézet véleménye alapján hajlandók kártalanítani. így a jogos panaszok orvoslása is hónapokig eltart. nemrég például valaki a vörösmarty téri áruházban vásárolt egy alkalmi ruhát, ami mindjárt az első viselésnél szétfeszelt. az áruház vezetői nem voltak hajlandók kicserélni a hibás ruhát, hanem a vevőt a gyártó vállalatához küldték, ahol hosszas alkudozás után kártérítést fizettek. egy másik eset: az egyik szaküzlet vezetője egy villanyborotvát vásárló budapesti lakos jogos panaszát kereken elutasította, sőt arra sem volt hajlandó felvilágosítást adni, hogy reklamációjával hova fordulhat. hasonló „kálváriát”, járt az a két vásárló is, aki minőségi kabátszövetet és hibásan gyártott víztartályt vásárolt.

az állami kereskedelmi felügyelőség és a panasziroda természetesen orvoslja azokat a jogos panaszokat, amelyek hozzájuk érkeznek. sok vásárló azonban miután a boltban elutasították, máshol nem jelent be észrevételét. a jövőben ezért a szaküzletek és a boltok vezetőit és eladóit utasítják mindenütt, hogy lelkiismeretesebben és gyorsabban intézzék a jogos reklamációkat. az értekezleten a boltvezetők és a kereskedelmi szakemberek több hasznos javaslatot tettek arra, hogy miként egyszerűsítsék a vásárlók panaszainak elintézését. a belkereskedelmi minisztérium és az illetékes vállalatok ezeket a javaslatokat megvizsgálják és többet közülük már a közeljövőben hasznosítanak. /mti/

--

bb 53. Ivan prmov bolgár földművelésügyi miniszter és losonczy pál látogatása a törökbálinti állami gazdaságban

1 cs./j szb so

1961. szeptember 8.

losonczy pál földművelésügyi miniszter meghívására a hazánkon átutazó ivan prmov, a bolgár népköztársaság földművelésügyi minisztere néhány napot magyarországon tölt feleségével együtt. a bolgár vendégek losonczy pál földművelésügyi miniszterrel pénteken ellátogattak a törökbálinti állami gazdaságba, ahol megtekintették a budai vidék legnagyobb nagyüzemi őszibarack termő tábláit. /mti/

--

16.25

16.50

- 28 -

bb 52. ismét gépre ültek a kombájnosok: több száz átalakított kombájn vágja csépelel a napraforgót és aprómagvakat - 10 millió forint értékű aprómagot értékesítettek már a vas megyei közös gazdaságok

vid ö kz szb so

1961. szeptember 8.

az aprómagvak és napraforgó gépi betakarításának megszervezése érdekében a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége a közelmúltban felhívással fordult a gépállomások dolgozóihoz, közöttük is elsősorban a már a gabonabetakarítás időszakában is kitűnt kombájnosokhoz. a szakszervezet felhívása visszhangra talált, s amint a vidéki jelentések tanusítják a gépállomások mindenütt igen hathatós segítséget nyújtanak a szövetkezeti gazdaságoknak e fontos növények betakarításához. a kombájnosok felújítják, illetve folytatják az aratás idején kezdődött, s az egész időszakban szinte példátlanul élénk versenyüket.

hajdu-bihar megyében, ahol az idén, a múlt évinél 11.000 holddal nagyobb területen, összesen 26.000 holdon termeltek napraforgót, 110 napraforgó betakarító szerkezettel ellátott kombájn vesz részt az értékes olajos növény betakarításában. ezekkel a gépekkel az alacsony törzű fajtának kereken 20 százaléka tudják levágni és elcsépelni.

pénteken délelőtt egyébként, a debreceni gépállomáson, nagyszabású bemutatón ismerkedtek meg a megye szövetkezeti gazdaságainak vezetői a napraforgó gépi betakarításának módszereivel. a bemutató tapasztalatai alapján a nagyobb közös gazdaságokban állandó munkacsapatokat és szállító brigádokat szerveznek a kombájnosok mellé. a kombájnvezetők gépenként legalább 150 holdról akarják betakarítani a termést.

békés megyében megérett a napraforgó. a 27.000 holdnyi termés betakarítását a gépállomások 125 napraforgó betakarító szerkezettel ellátott kombájnnal segítik. gyomán, sarkadon, endrődön, füzesgyarmaton, körösladányban és más szövetkezeti községekben már munkába is álltak a gépek. e fontos munkába mindenütt a legjobb kombájnosok kapcsolódtak be, így többek között daru józsef és patai jános füzesgyarmati kombájnosok, akik már az aratás idején is több mint 500 hold búzát arattak le és csépeltek el.

somogyban ugyancsak megkezdődött a napraforgó betakarítása. az e célra átalakított 75 kombájn már eddig több mint 2.000 holdról takarította be a termést. szabolcs megyében még nem érett a kombájn alá, az olajos mag, a gépállomásokon azonban máris 50 kombájn áll készen a munkára.

eredményesen segítik a gépállomások a szövetkezeti gazdaságokat az aprómagvak betakarításában és cséplésében is. vas megyében, ahol a közös gazdaságok bevételeinek jelentős részét szolgáltatja az aprómagtermesztés, az idén 144 cséplőgép 40 e célra átalakított igénylő munkát.

/folyt.köv./

16.33

17.20

- 29 -

bb 52. /ismét gépre ülte... folyt./- szb

a vasi táj egyik legjellegzetesebb növényének, a biborherének, a cséplését már befejezték. a megye szövetkezetei már eddig a múlt évnek nyolcszorosát, 120 vagon biborhere magot adtak el az államnak. az értékesített aprómagért több mint 10 millió forintot vettek fel. jó ütemben halad a vöröshere és szarvaskerep betakarítása is.

békés megyében 120 gép csépele a lucerna és a vöröshere magját. somogyban, a cséplőgépek mellett, 30 szk-3-as kombájnt is aprómag csépléssel foglalkoztatnak. a megyében eddig körülbelül 3.000 hold lucerna, vöröshere és baltacim magját csépeleltek el.

szabolcs-szatmár megye aprómagtermelő vidékein 200 gép, közöttük 20 átalakított kombajn csépel. a gépek mintegy 1.500 hold lucerna, 3.200 hold vöröshere és 1.500 hold szarvaskerep termését veretik ki és tisztítják meg. a porcsalmai dózsa termelőszövetkezet tagjai, akik elsőnek kezdték meg a megyében az aprómagvak cséplését, már be is fejezték a munkát. több mint 3 vagon értékes aprómagot szállítottak magtárba.

szolnok megyében több gépállomás körzetében kétmenetes módszerrel szervezték meg az aprómagvak betakarítását. cséplés előtt három nappal rendrevágó aratógéppel levágják a termést, amit aztán rendfelszedővel ellátott kombajnnal csépelelnek el. a tapasztalatok szerint az a módszer lényegesen meggyorsítja a betakarítást. egy-egy kombajn naponta 15 holdról is felszedi, illetve elcsépeleli a termést, míg a cséplőgépek általában csak 4-5 hold termését tudják elcsépelelni azonos idő alatt. ugy számítják, hogy e módszer kiterjedt alkalmazásával az egész megyében kereken egy héttel megrövidíthetik az aprómagvak betakarítási idejét. /mti/

--

bb 54. új rendszer a termelőszövetkezetek üzemgazdasági és termelési terveinek készítésénél: ésszerűsítik és egyszerűsítik a termelési szerkezetet, szakosítják, összpontosítják a szerződéses termelést. szervezetesebbé teszik a beruházásokat -

t cs/j szb so

1961. szeptember 8.

pénteken a földművelésügyi minisztériumban hont jános, földművelésügyi miniszterhelyettes tájékoztatta a sajtó képviselőit a termelőszövetkezetek üzemgazdasági és termelési terveinek készítésénél bevezetett új rendszerről, az új tervek főbb előirányzatairól és a megvalósítás gyakorlati feladatairól. elmondotta, hogy a mezőgazdaság döntő többségének szocialista átalakulásával most először nyílt lehetőség az eddiginél átfogóbb, összehangoltabb tervek készítésére, a tervekészítés időpontjának előbbrehozására és a módszereinek megjavítására. a földművelésügyi minisztérium, az élelmiszerügyi minisztérium, valamint a megyék vezető szakemberei jóval az új gazdasági év kezdete előtt már júliusban és augusztusban elkészítették a termelőszövetkezetek 1962. évi termelési előirányzatait, továbbá a telepítési, az öntözési és a talajjavítási terveket, számba vették az állatállomány alakulását, az állati termékek termelésénél, a felvásárlásnál mutatkózó lehetőségeket, a beruházás szükséges arányait. /folyt.köv./

17.08

- 30 -

bb 54. /új rendszer a termelőszövetkezetek... folyt./- szb

augusztusban a megyei szervek tárgyalták meg a terveket a járási szakemberekkel, most pedig a helyi adottságok figyelembe vételével, a járásokban beszéltek meg a feladatokat a községek, városok, illetve egyes termelőszövetkezetek vezetőivel. az új tervezési rendszer jobb áttekintést nyújt, mint az év megkezdése után készített, régi terv; amellyel idejében ad lehetőséget az esetleg szükséges kiigazításokra.

az új tervek főbb irányelveiről szólva hont jános miniszterhelyettes hangsúlyozta: mindenütt törekedni kell a termelési szerkezet ésszerűsítésére és egyszerűsítésére, elsősorban a konkrét helyi adottságok alapján. a szerződéses termelésnél megszüntetik az eddigi, igen hátrányos elaprózódottságot, s elsősorban olyan gazdaságokkal kötnek szerződést - a járási tanácsok közvetítésével, ahol a termelés feltételei leginkább adva vannak. ugyanezen elvek szerint, valószínűsítik meg a beruházási előirányzatokat is. a tervek készítésénél, illetve megvitatásánál az irányító szervek gondosan felülvizsgálják a gyenge termelőszövetkezetek termelési szerkezetét, s ahol szükséges, módosítják.

az 1962. évi tervek legfőbb problémái között említette meg az előadó a kenyérgabona-kérdés megoldását. az előirányzat szerint a nagyhozamu buzafajták termőterületét az ideinek több mint kétszeresére növelik, azonkívül a buza országos vetésterületét is legalább 200.000 holddal bővítik. ugyancsak a helyi adottságokból kiindulva, mintegy 100.000-150.000 holddal kívánják növelni az őszi árpa vetésterületét. a fehérjében gazdag takarmányfélék termelési előirányzatait az egyre fokozódó fehérjeigényeknek megfelelően állították össze. a borsó vetésterületét például az ideinek több mint kétszeresére növelik, jelentős területnövekedést terveztek a szójánál és a repcénél, a napraforgó vetésterületét pedig legalább az ideik szinten kívánják tartani. a lucernaliszt nagyobbarányu felhasználása érdekében már 1962-ben több lucernaszárító üzem létesítésére az országban. a takarmányfélék ésszerű, takarékos felhasználására az új terv külön felhívja az irányító szervek és a gazdasági vezetők figyelmét.

a tájékoztató után hont jános miniszterhelyettes az újságírók kérdéseire válaszolt. /mti/

--

bb 56. ötös találat a Lotton

1 kf/ tm szb ki

1961. szeptember 8.

a sportfogadási és lotto igazgatóság jelentése szerint a 36. heti lottószelvények értékelése közben a szegedi körzeti irodában 5 találatos szelvény akadt. a szerencsés fogadó nyereményét a 3.350.802 számú szelvényen érte el, amelyet a csongrádi fiók hozott forgalomba. a szelvények értékelése még tart. /mti/

--

17.16

17-25

- 31 -

bb 55. a termelőszövetkezetek szakosításának kérdései a georgikon
akadémiai napok pénteki programjában

t 1e/gk szb sr

1961. szeptember 8.

a georgikon akadémiai napok tudományos ülészakájának pénteki ta-
nácskozásán dr. belák sándor, a keszthelyi mezőgazdasági akadémia
igazgatójának csütörtöki előadása alapján megvitatták a termelőszö-
vetkezeti gazdaságok szakosításának főbb problémáit.

izinger pál, az állami gazdaságok főigazgatóságának vezetője az
állami gazdaságok tapasztalatai alapján adott tanácsokat a szö-
vetkezeti gazdaságok szakosításához. a specializálás nemcsak a ter-
melés koncentrációját és a termelési szerkezet megváltoztatást jelen-
ti - hanem a technika bizonyos szíkvonalát, a technológia új rend-
szerét is feltételezi. ez a szükséges technológiai színvonal sok
gazdaságban már létrejött, ezekben a specializáció már belső szük-
ség szerűség. a gazdaságok többségében a technikai feltételek ugyan
még hiányoznak, a szakosítás kérdésében mégis időszerű országos
viszonylatban is foglalkozni, hiszen tervgazdálkodást folytatunk,
s így a szakosítást mindenütt tervszerűen elő kell készíteni. a
szakosításhoz vezető lépéseket egyébként mindenütt vagy legalábbis
a termelőszövetkezetek többségében máris meg lehet tenni. ezek: az
egy gazdaságon belül termesztett növények számának csökkentése és a
táblásítás, illetve az eddiginél nagyobb, többszáz holdas táblák
kialakítása. ennek az utóbbinak a révén csökkenteni lehet a gazda-
ságon belül az egyes növények területének szétszórtságát, s így
jobban lehet gazdálkodni a gépi és az emberi erővel. a nagy táb-
lák létrehozása viszont szükségessé teszi, hogy felülvizsgáljuk
a vetésforgókkal a talajműveléssel és a növényvédelemmel kapcsola-
tos egyes kérdéseket.

bencsik istván, a debreceni mezőgazdasági akadémia igazgatója
a táj kutatás és a tervezés fontosságáról szólt. a specializáció
egyik legfontosabb feltétele a már széles körben megindult tájku-
tatási munka gyorsabb ütemű folytatása és mielőbbi befejezése,
mert az egyes körzetek természeti és közgazdasági viszonyainak pon-
tos ismerete nélkül a szakosítás irányát sem lehet helyesen megál-
lapítani. a távlati tervek viszont szükségessé teszik azért is, hogy a
szakosítás a népgazdaság igényeivel összhangban azok megsértése
nélkül történjen. a távlati tervek alapján a mezőgazdasági igazga-
tásnak és a kutatásnak is szorosabban kell együttműködni. így le-
hetne például az átmeneti majorok részére kialakítani az olcsó,
könnyen áttelepíthető istállókat.

a vitában felszólaltak többek között a keszthely-környéki ter-
melőszövetkezetek elnökei, a külföldi vendégek pedig ismertették
a német és a bolgár termelőszövetkezetek szakosításának módszereit.

/folyt.köv./

17.20
1135

- 32 -

bb 55. /a termelőszövetkezetek... folyt./- szb

a tanácskozás végén petőházi gábor földművelésügyi miniszter-
helyettes tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit arról, hogyan segíti
elő a földművelésügyi minisztérium a második ötéves terv területi
bontásával a termelőszövetkezeti gazdaságok szakosítását.

a georgikon akadémiai napok tudományos ülészakája szombaton négy
szekcióban folytatja munkáját. /mti/

--

bb 57. vercors az európa könyvesboltban

k szb sr

1961. szeptember 8.

vercors, a hazánkban tartózkodó neves francia író pénteken az
európa könyvesboltban találkozott magyar olvasóival és dedikálta
műveit. vercors jelenleg kapható művein kívül sokan dedikáltattak az
íróval egy-egy régről őrzött regényét. egy óra alatt az író mint-
egy kétszáz olvasóját örvendeztette meg aláírásával. /mti/

--

bb 58. szerényi sándornak

k szb sr

1961. szeptember 8.

a pártfőiskolán elhangzott előadása „az értelmiségről és az mszmp
értelmiségi politikájának néhány időszerű kérdéséről”, megjelent a
kossuth könyvkiadó gondozásában. /mti/

--

bb 60. a burmai unió külügyminisztere és külügyi államtitkára
hazánkba érkezett

gk szb sr

1961. szeptember 8.

sao hkun nkio, a burmai unió külügyminisztere, james barrington
külügyi államtitkár kíséretében, rövid baráti látogatásra hazánk-
ba érkezett. dr. sik endre külügyminiszter pénteken ebéden látta
vendégül a burmai vendégeket. az ebéden résztvett a külügyminiszté-
rium több vezető munkatársa. /mti/

--

bb 61. közlekedési ujtókiállítás nyílt szombathelyen

vid te szb ki

1961. szeptember 8.

pénteken délután a szombathelyi járműjavító vállalat kulturális
termében közlekedési ujtókiállítás nyílt, amelyen a közlekedés-
és postaügyi minisztérium központi ujtókiállításának egy része,
valamint a szombathelyi közlekedési dolgozók ésszerűsítései,
ötletei láthatók. /mti/

--

17,40

18.25

- 33 -

bb 59. az egész országra kiterjedt az esőzés, de csak a dunántul nyugati szélén és északkeleten hullott jelentős mennyiségű csapadék - a hét végére szárazabb jellegű, hűvös időt várhatunk

i cs/hmé szb so

1961. szeptember 8.

nyugat-és közép-európán át csütörtökön és pénteken négy egymásutáni hullásban érkeztek hazánkba az ősz hozó hideg légtömegek, s a nyomukban az egész országra kiterjedő esőzés kezdődött. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották, a péntek reggeli jelentések szerint csupán a dunántul egyes megyében: nagykanizsa-szombathely-pápa-magyaróvár vonalától nyugatra eső területeken és az északkeleti ország-részen hullott számottevő mennyiségű, a mezőgazdaság részére is hasznos csapadék. szentgotthárdról 14, zalaegerszegről, szombathelyről 15, kőszegről 23, és sopronból 27 millimétert jelentettek. a dunántul középső és északi vidékein általában 5 milliméteren, a dunántul keleti megyében 2 milliméteren aluli mennyiség hullott. az alföldön csak 1-2 milliméteres esők voltak. nagyobb csapadékot ezenkívül a bakonyból, továbbá a mátrából, a Börzönyből, valamint Záhony és Tokaj vidékéről jelentettek, ahol péntekre virradó éjszaka 7-10 milliméter csapadék hullott. a pénteki nap folyamán a dunántul nagy részén gyenge esők voltak, az alföld egyes vidékeiről - kecskemétről, szolnokról, bajáról, szegedről, debrecenből, nyíregyházáról - ugyancsak jelentettek kisebb esőket.

az északnyugatról beáramlott hideg elől a kánikula európa déli csücskeibe húzódott: pénteken spanyolországból 35, jugoszláviából 30-32, görögországból 30 fokos meleget jelentettek. ugyanakkor hazánkban a csütörtökön mért 26-29 fokos hőmérsékleti maximum általában 20 fok alá csökkent. csupán debrecenben és nyíregyházán mérték 20, továbbá miskolcon 23 fokot.

a következő napokban várható időjárásról szólva a meteorológusok közölték, hogy kisebb esőket még szombaton is várhatunk. a hét végére szárazabb jellegű, hűvös idő alakul ki. a jelek szerint a szél kissé csendesedik, a felhőzet megritkul a hőmérséklet néhány fokkal emelkedik. /mti/

-. -

18.08

- 34 -

18 N

bb 62. meghosszabbították a beiratkozásokat a józsef attila szabadegyetemre

sze-lm sr

1961. szeptember 8.

a józsef attila szabadegyetem társadalomtudomány- és művészeti, természettudományi, műszaki és a gyakorlati kérdésekkel foglalkozó tagozataira szeptember 20-ig lehet jelentkezni. szeptember 15-ig a pesti barnabás utca 1. szám alatt /telefon: 189-254/ és szeptember 18-tól 20-ig a múzeum utca 7. szám alatt /telefon: 341-557./mti/

-. -

bb 63. a magyar újságírók országos szövetsége

sze-lm sr

1961. szeptember 8.

szeptember 8., julius fucik mártírhalálának évfordulója, az újságírók nemzetközi szolidaritási napja alkalmából meleghangú táviratban üdvözölte a nemzetközi újságíró szervezetet. /mti/

-. -

bb 64. megkezdődött a 2. magyar elektronmikroszkópos konferencia tihanyban

vid te-lm

1961. szeptember 8.

a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület rendezésében pénteken megnyitották tihanyban a 2. magyar elektronmikroszkópos konferenciát. a mintegy száz szakember részvételével megtartott konferencián megállapították, hogy örvendetesen fejlődik ez a fontos tudományág, s ma már az ország tizenöt kutatóintézetében foglalkoznak elektronmikroszkópos vizsgálatokkal. dr. guba ferenc vitaindító előadásában az elektronmikroszkópia fejlődésének jelenlegi irányairól tájékoztatta a résztvevőket, majd dr. röchlich pál a biológiai jellegű vizsgálatok eredményeiről tartott vetítettképes előadást.

a konferencia első napján több mint husz szakember számolt be az elektronmikroszkóppal végzett kutatásai legújabb eredményeiről. /mti/

19.04

- 35 -

1945

bb 65. torinóba utazott az operaház művészeinek egy csoportja
1 s/hmé-Lm 1961. szeptember 8.

pénteken különrepülőgéppel olaszországba utazott az állami operaház művészeinek egy csoportja. az énekesek és balett-táncosok torinóban a magyar nemzeti napok programjában a teatro nuovo színpadán bemutatják a csodálatos mandarint és a kékszakállu herceg várát./mti/

..-..

bb 66. időjárásjelentés
tm-Lm 1961. szeptember 8.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 8-án, pénteken 18 órakor:

hüvös idő

várható időjárás szombat estig: kisebb felhőátvonulások, néhány helyen esővel. mérsékelt, időnként élénkebb nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 16-21 fok között./mti/

..-

bb 67. az országgyűlési könyvtár
-Lm 1961. szeptember 8.

belső átépítés miatt szeptember 11-től 30-ig olvasótermeit zárva tartja. a tájékoztatószolgálat ez idő alatt is zavartalanul működik. hétfőtől - péntekig 9-17 óráig, szombaton 9-13 óráig./mti/

19.10 - 36

bb 69. a. zawadzki, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke

te-Lm cz 1961. szeptember 8.

dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének meghívására a balaton mellett töltötte szabadságát. elutazása előtt megtekintette budapest nevezetességeit. ittléte alkalmából dobi istván fogadta, s a baráti légkörben lezajlott találkozáson szívélyes beszélgetést folytattak.

a lengyel államtanács elnökének tiszteletére rendezett ebéden részt vettek marosán györgy, és fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagjai, a központi bizottság titkárai és nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja.

a. zawadzki pénteken hazautazott Lengyelországba./mti/

- 36 -

19.10
1940

embargo 22- óráig!

bb 68. magyar államférfiak üdvözlő táviratai bolgár államférfiakhoz

-cz-Lm 1961. szeptember 8.

dimitr ganev elvtársnak,
a bolgár népköztársaság nemzetgyűlés elnöksége elnökének,

todor zsvikov elvtársnak,
a bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkárának,

anton jugov elvtársnak,
a bolgár népköztársaság minisztertanácsa elnökének

S Z Ó F I A

kedves elvtársak!

a bolgár nép nemzeti ünnepének, bulgária felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, az egész magyar nép, valamint a magunk nevében forró, testvéri üdvözlőnköt küldjük önöknek és a bolgár népnek.

1944. szeptember 9-én a hős bolgár nép, a szovjetunió dicsőséges vörös hadseregének segítségével lerázta magáról a náci fasizmus igáját, elűzte a kizsákmányolókat, a kommunista pártja vezetésével a szocializmus építésének útjára lépett. de a nagyszerű bolgár hazafiak számára hazájuk felszabadításával a küzdelem még nem ért véget: harcba indultak a többi nemzet szabadságáért. a hálás magyar nép örökre szívében őrzi azoknak a bolgár katonáknak az emlékét, akik életüket áldozták magyarország felszabadításáért.

az elmúlt tizenhét esztendő során a szorgalmas és tehetséges bolgár nép lerakta a szocializmus alapjait és hazájában fejlett, szocialista gazdaságot, jólétet teremtett. a magyar népet őszinte örömmel töltik el a testvéri bolgár népnek a szocializmus építésében elért nagyszerű eredményei. nagy megelégedésünkre szolgál, hogy szüntelen fejlődnek és erősödnek a bolgár és a magyar nép közötti testvéri kapcsolatok, hiszen ezek nem csupán a két nép szocialista építő munkáját segítik elő, de egyben hozzájárulnak a szocialista tábor megbonthatatlan egységéhez.

/folyt.köv./

19.15
1940

- 37 -

bb 68. /magyar államférfiak...folyt./-lm

nemzeti ünnepük alkalmából szívből kívánjuk a bolgár népnek, hogy a marxizmus-leninizmus eszméihez mindig hű kommunista pártja és népi kormánya vezetésével újabb, nagy sikereket érjen el a szocializmus építésében, a világbéke megszilárdításáért folytatott közös küzdelmünkben.

dobi istván,
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első
titkára

dr. münnich ferenc,
a forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke.

x x x

a bolgár nemzeti ünnep alkalmából dr. sik endre külügyminiszter üdvözlő táviratot küldött karlo lukanov külügyminiszternek.
x x x

a magyar szakszervezetek országos tanácsának elnöksége táviratot intézett a bolgár szakszervezetek központi tanácsa elnökségéhez, amelyben bulgária felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából a magyar szervezett dolgozók és szakszervezetek nevében forró baráti üdvözlétét és jókívánságait küldi.
/mti/

19.27

- 38 -

bb 70. hatalmas siker a lodzi színészek pécsi előadásain

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 8.

a pécsi nemzeti színházban vendégszereplő lengyel színészeket rövid idő alatt szívükbe zárták a színházkedvelők. a anouilh: pacsirta című színművét mindkét előadásukban szünni nem akaró tapssal jutalmazta a közönség. pénteken este új darabbal, a vidám park című kétrészes zenés vígjátékkal aratott sikert a lodzi powszechny színház társulata. /mti/

-.-

bb 71. fogadás a bolgár nemzeti ünnep alkalmából

t bc/hné/m/hk

1961. szeptember 8.

jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete bulgária felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából pénteken este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

részt vett a fogadáson dr. münnich ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, kiss károly, marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ott volt dr. sik endre külügyminiszter, az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a minisztertanácsnak számos más tagja, s a politikai, gazdaság és a kulturális élet sok más vezető személyisége.

jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

21.09 22.05

- 39 -

[Handwritten signature]

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. szeptember 9.

bb 1. csillagvizsgáló a város közepén

1 tz/gk-lm vg

1961. szeptember 9.

a nagyváradi tér keleti közepén: egy hatszögletű, piros és fekete műanyaggal borított, szürke alumíniumkupolás új épület látható. az arrajáró tájékozatlanok találgatásaival szemben nem könyvsátor és nem is eszpresszó lesz belőle, hanem bemutató csillagvizsgáló

a tit új csillagvizsgálójába korszerű ikertávcsövet építettek, amelyet az elektromos meghajtású óramű önműködően forgat úgy, hogy automatikusan követi a „célbavett”, égitestet, amint az végighalad esti sétáján. már csak az elektromos hálózat bekötése van hátra, s néhány nap múlva megkezdődhet a munka, a tit jelszavának megfelelően: „tudomány a népért...”

az érdeklődők tiszta időben sötétedéstől kezdve az ötszázszorosan nagyító távcsöveken át figyelhetik meg az égboltot, ezekben a hetekben főleg a két óriás bolygót, a szaturnuszt a maga gyűrűrendszerével, a jupiteret csikozott felhőzetével, de a legrészletesebben természetesen a holdat hegyével, krátereivel, stb. jól látszanak azonkívül mostanában a hatyu, a lant és a göncöl nevezetesebb kettős csillagai is.

mindent, amit a távcső mutat, szakszerű magyarázattal kísérik az uránia bemutató csillagvizsgáló tudósmunkatársai, akik ezenkívül is szívesen adnak felvilágosítást az érdeklődőknek bármilyen csillagászati kérdésben./mti/

-.-

bb 3. husz vadmacska-kölyök a karapancsai erdőben

vid so/j-lm so

1961. szeptember 9.

a hercegszántó melletti karapancsai erdőben van az ország egyetlen vadrezervátuma, ahol a vadmacskák is védettek. a ragadozók az idén eddig nem tapasztalt mértékben elszaporodtak. a vadászok becslése szerint mintegy 20 vadmacska-kölyök nevelkedik, ezért az ősszel selejtező vadászatot rendeznek, és kilőnek 5-6 ragadozót. a vadászok szívesen puska végére kapják a legnagyobb, 14 kilóra becsült kandurt is./mti/

- 1 -